[Б]ҮХЭ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

[ВКП](б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, [Б]УРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 180 (6119)
СЕНТЯБРИИН 6
СРЕДА
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Загаһа барилгые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө

Загаһа барилга болбол манай ажахын шухала һалбаринуудай нэгэн болоно. Тиимэһээ, партии ба правительство манай промышленностиие хүгжөөхэ, загаһа барилгые үргэдэхэ хэрэгтэ анхаралаа ходоодо хандуулдаг байна.

Манай республика загаһаар баян байна юм. Республикымнай загаһашад оронойнгоо бүхы загаһашадтай хамта эб найрамдалаа стахановска вахтада жагсажа, загаһа бариха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэнэ. Загаһа барилгын колхозуудай, мүн загаһанай заводуудай ба комбинадуудай хэдэн олон бригаданууд нилээд ехэ амжалтануудые туйлажа байна. Жэшээнь, Усть-Баргазинай Кировой нэрэмжэтэ загаһа баридаг колхозой гэшүүд 1950 оной түсэбтэй хахад соо жэлэйнгээ даалгабариие гүйсэд дүүргэбэ. Энэ тэднэр туйлаһан амжалтануудаа һанаагаа амарангүй, бүри хүдэлмэриеэ хүдэлмэрилнэ. Тус колхозой загаһашад сентябриин 1-дэ түсэбөө 140 процент дүүргэжэ, гүрэндөө 19000 пүүд загаһа тушаагаа.

Энэ оронойнгоо аша туһада шудалан сусахые мэдэнгүйгөөр хүдэлдэг ажалай новаторнууд загаһашадай дунда улам олошоржо байна. Кабанскын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ загаһа барилгын томодхоглоһон колхозой бригадир нүхэр Баинов ба бусад бригаданууд дэбшэлтэйгээр ажаллажа, эрхим жэшээнүүдые харуулна.

Жэшээ, Байгалай загаһашад мүнөө оной зунай загаһа барилгын муубэшэ бэлэдхэлтэйгээр ерэһэн аад, тэдэнэй зарим колхозууд үнгэрһэн июль, август һараһууд соо хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилөө. Иимэ хангалтагүй хүдэлмэриин шалтагаан юун гэхэдэ, загаһашадай дунда социалистическэ мүрысөөн мүнөөшье ябуулагдана. Загаһануудай баригдаһан газарнуудые бэдэрэлгэ, загаһашадай хүдэлмэриин эмхидхэлые тэдэ ёһотой һайнаар табигдаагүй байха юм.

Побайкальска аймагай хүтэлбэрилэгшэд загаһа баридаг колхозуудай түсэбөө дүүргэхэ ябадалда шухала анхарал хандуулнагүй. Жэшээнь, Сталинай нэрэмжэтэ колхоз загаһа барихаар эрэбэ даалгабариие сентябриин 1-дэ байдалаар минил 17 процент дүүргэв. Энэдэ загаһа бариха ажалда һулаар бүхы нэн ондоо хүдэлмэридэ эльгэмжэ ушарнууд гарадаг байна.

Мүн тэрэшэлэн Горячинскын, Кабанскын загаһанай заводуудта иимэ ушарнууд гарана.

Эдэ баримтанууд дээрэһээ харахада, дурсагдагша аймгүүдэй колхозуудай ба Байкалгосрыбтрестын хүтэлбэрилэгшэд загаһа барилгын темпые түргэдхэхэ, загаһашадай хүдэлмэридэ эрид хубилалта хэхэ ябадалда анхаралаа багаар хандуулжа байһаниинь элирнэ.

Мүнөө омулынуудай түрэһээ хаяжа байһан үе. Энэ үе соо республикын правительствын тогтоолоор хоригдоһон газарнуудта омулынуудые барижа болохогүй байна. Тиихэтэй хамта, загаһа барилга зааханшье удаарха ёһогүй. Байгал дээрэ 50 метрһээ доошо бэшэ гүнэгэйдэ, гүйхэн нуурнуудта сетээр загаһа барилгые улам шангадхаха хэрэгтэй.

Загаһа бариха гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэшэ республикымнай загаһашадай нангин үүргэ мүн. Тэдэнэр энэ үүргэеэ болоно дээрэнь амжалтатайгаар дүүргэхэ дүүрэн арга боломжотой.

Бригада, загаһашан бүхэн абаһан үүргэеэ үлүүлэн дүүргэхые сагүргэлжэ оролдохо ёһотой. Загаһанай заводуудай, колхозуудай правленинүүдэй хүтэлбэрилэгшэд, партийна ба комсомольско организацинууд загаһашадай дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ үүргэтэй. Партийна организацинууд болбол түрүү загаһашадай үүсхэлые али болохоор дэмжэхэ, загаһашадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха, загаһа барилгые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ ажалай шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлаха ябадалдань загаһашадые зоригжуулха ёһотой.

Загаһашадай бригада бүхэнэй үдэр бүриингөө нормые үлүүлэн дүүргэхэ ябадал туйлахын тула, бригада бүхэнэй бүридхэлые хаража үзэхэ, загаһа барилгаар дүй дүршэлтэй загаһашадые бригаданууд хубааран табиха тон шухала.

Үбэлэй хүйтэнэй ерэхэһээ урид загаһашадай байдаг гэр байрануудые дулаалха, зэр зэмсэгүүдые гүйсэд һайнаар бэлэдхэхэ сагтулажа ерэбэ. Энэ хэмжээ-ябуулгын удхашанар туйлай ехэ. Дурбэдэхи квартал соо загаһа бариха жэлэй түсэбые уридшалан дүүргэлгэ үбэлдэ бэлэдхэхэ ябадал ямараар ябуулагдаһанһаа дулдыдаха байна бшуу.

Нүхэд загаһашад, үдэр ерэхэ бүри улам үргэдэжэ байһан эб найрамдалай стахановска вахтада бүри ехэ эдэбхитэйгээр жагсажа, Эхэ орондоо элбэг ехээр загаһа үгэе!

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

Украинска Советскэ Социалистическэ Республикын колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд оророхото ба техническэ культуранууд үндэр ургаса ургуулха, газартаряалангай социалистическэ культурые дээшэлүүлхэ, ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гүрбан жэлэй түсэб дүүргэхэ, хүдөө ажахын үйлэдбэриин бүхы һалбаринуудые бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ ба колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаар саашадань бэхижүүлхэ тушаа Танай үмэнэ абаһан үүргэнүүдээ бэелүүлэн, энэ жэлдэ шэнэ амжалтануудые туйлаба гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэнэбди.

Таряа тушааха гүрэнэй түсэб (кукурузагүйгөөр) правительствын тогтоолһон болзорһоо урид ба 1949 онойхидо орходоо эртэ дүүргэгдэв. Эдэ хоолой культуранүүдые бэлэдхэхэ түсэб 102,7 процент дүүргэгдэбэ. Үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ 74 миллион 141 мянган пуд үлүү ехэ шэнииэ гүрэндэ тушаагдаа. Тушаагдаһан бүхы таряан үндэр шанартай.

МТС-үүдэй хүдэлмэриин түлөө үгтэһэн сэдүүдаар гүрэндэ таряа тушаалга үргэлжэлһөөр.

Колхозно фермэнүүдтэ бии байһан адуу малай тоо толгой иимэ байна гэбэл: эбэртэ бодо мал үсхэбэрилхэ жэлэй түсэб — 102,3 процент, гахайн —106,1 процент, хониной—118,1 процент, адуу мориной — 101,7 процент болоно. Республикын колхозууд бүхы түрэлэй малаар дайнай урда тээхи хэмжээе үлүүлэв гэбэл: эбэртэ бодо малаар 47 процент, гахайгаар 40 процент, хонидоор 21 процент үлүүлһэн байна.

Байгаалиие шэнэдхэн хубилгаха сталинска түсэб амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байна. Поли хамгаалха полосануудта модо һуулгалгын жэлэй түсэб 123 процент дүүргэгдэв; модо һуулгалга үндэр шанартайгаар ба агротехническэ тогтоолдомол болзорнуудта үнгэргэгдэбэ.

Украинска ССР-эй Львовско, Тернопольско, Станиславска, Дрогобычска, Ровенско, Волынска, Измайльска, Черновицка ба Закарпатска областьнуудай таряашад сталинска колхозно байгуулалтын үлэмжэ һайн байһые һайрар ойлгоод, колхозууд болон нэгэдэһэн ба энэ жэлдэ Советскэ Союзай бүхы колхозно таряашадтай хамта социалистическэ хүдөө ажахын саашанхи дэбжэлтын түлөө тэмсэлдэ, гүрэнэй үмэнэһэн бүхы үүргэнүүдые дүүргэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа байна, өөндэшөөн материална тэнигэлэн байдалые нилээд һайжаруулаа гэжэ, хүндэтэ нүхэр Сталин, Танда баяртайгаар мэдээсэнэбди.

Советскэ Украинын партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органууд, МТС-үүдэй ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд 1951 ондо үндэр ургаса абаха бата бэхи үндэһэ һуури байгуулхын ба хүдөө ажахын бүхы культурануудай валова суглуулалгые саашаа ехэдхэхын тулада мүнөө хүдэлмэрилжэ байна.

Республикын колхозууд ба совхозууд Украинада эдеэ хоолой гол культура—намарай шэнииэ 1949 онойхиһоо 1 миллион 700 мянган гектар үлүү ехые энэ жэлдэ тарижа байна. Тарилга хадаа агротехническэ эрхим болзорнуудта ба һайнаар бэлэдхэгдэһэн хүрьһэндэ хэгдэжэ байна.

Энэ жэлдэ оронойнгоо үнгэрэгшэ жэлнүүдэйхиһээ үлүү ехэ сахар абахын тула колхозууд болон МТС-үүд сахарна свекло саг соонь, гээлтэгүйгөөр хуряажа ба хуряагдаһан бүхы ургасаа саг соонь сахарна заводуудта абаашахаар бэлэн болонхой.

Намарай ба хара парнуудые хахалха тухай Правительствын заабаринуудые республикын колхозууд, МТС-үүд болон совхозууд саг соонь дүүргэхэ байна.

Мүнөө манай хүсэн хадаа тэжээлнүүдэй бэлэдхэлгые дүүргэлгэдэ, малажалай байра байрлалгада ба малые үбэлдэ бэлэдхэлгэдэ зорюулагданхай.

Туйлаһан амжалтануудаараа һанаагаа амарха гэшэ советскэ хүнүүдтэ таарахагүй ябадал мүн гэһэн, нүхэр Сталин, Танай заабаринуудые һанан, Украинын колхозуигууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаар саашадань бэхижүүлхын, таряанай ба хүдөө ажахын бусад продукцинуудай валова суглуулалга ехэдхэхын, тэжээлэй базын гээгдэлые дабахын, фермэнүүдтэ эхэ малай тоо толгой олошоруулхын ба ниитынгээ малажалай ашаг шэмые дээшэлүүлхын тулада бүхы арга боломжонуудые хэрэглэжэ байна.

Кукуруза, хлопок, наран сэсэг, хартаабха, овощнуудай ба малажалай продуктнүүдые бэлэдхэхэ түсэбөө амжалтатайгаар ба болзорһоонь урид дүүргэлгэдэ Советскэ Украинын колхозно тосхоной ажалшад бүхы хүсөө зорюулжа байна гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танние найдуулнабди.

Советскэ Украинын колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэд Ленин — Сталинай агуухэ партиин хүтэлбэри доро ябажа, манай Эхэ оронной хүсэ шадалые саашадань бэхижүүлхын түлөө, советскэ арадай ажана тинигэн байдалые бүри һайжаруулхын, манай орондо коммунизм байгуулхын түлөө саашаадаа эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэхэ байна.

Украинын КП(б)-гэй ЦК-гэй Секретарь Л. МЕЛЬНИКОВ.
Украинска ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Д. КОРОТЧЕНКО.
СССР-эй бэлэдхэлэй Министерствын Украинска ССР-тэхи Түлөөлэгшэ В. КАЛАШНИКОВ.
Украинска ССР-эй хүдөө ажахын Министр Н. КАЛЬЧЕНКО.
Украинска ССР-эй сохвозуудай Министр А. ВЛАСЕНКО.

Москвагай партийна үдэшын һургуулинуудта

Столицын томо томо предприятинуудай парткомууд ба партиин райкомуудай дэргэдэхи партийна үдэшын һургуулинуудта һурагшадые абалга дүүрэжэ байна.

Үдэшын партийна һургуулинууд һуралсалай шэнэ түсэбые абаад, мүн хоёр жэл соо хүдэлмэрилхэ болоод байхадаа, партийна болон советскэ эдэбхитэйдэй политическэ һуралсалай системэдэ шухала һүри ээлнэ. Энэ жэлдэ 4 мянгаһаа дээшэ хүнүүд хоёр жэлэй һуралсалые дүүргээ.

Мүнөө Москвада үдэшын 102 партийна һургуулинууд тоолоогдоно. Тэдэ һургуулинуудта 10 мянга тухай хүнүүд һуралсаха юм.

(ТАСС).

Продукциин шанарые шалгаха шэнэ метод

КАУНАС, августын 29. (ТАСС). «Инкарас» комбинадай резиновогуталай конвейернүүдтэ гаргагдаһан гуталай шанарые шалгаха шэнэ метод хэрэглэгдэбэ. Урда тээнь операци бүхэнэй шалгалтые техническэ шалгалтын хүдэлмэрилэгшэд хэдэг байгаа. Мүнөө зурган конвейернүүдэй бүхы операционно шалгалтые хүдэлмэрилэгшэд өөһэдөө хэнэ. Бүтээһэн юумээ нэгэ хүнһөө удаадахи хүндөө үгэхэдэнь, тэрэнь энэ шалгаад урда тээ хэгдэһэн операциие наринаар шалгажа үздэг болоо.

Томо шүүбэринүүд

СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхооха ба хүгжөөхэ гурбадахи урьһаламжын шүүбэринүүдэй таблица нөөсэлэлгын кассануудай Главна Управлениидэ абтаа. Энэ урьһаламжын дүрбэдэхи - тираж августын 27-до Кемерово городто үнгэргэгдэһэн байна.

50 мянган түхэригэй шүүбэринүүд урьһаламжын бүхы 226 разрядуудай 056383 сериин № 07 облигацида тудаа.

25 мянган түхэригэй шүүбэринүүд 040189 сериин № 24 ба 052741 сериин № 45 облигацинуудта тудаһан байна.

Тэрэшэлэн 10 мянган, 5 мянган, 1000, 500, 200 түхэригэй шүүбэринүүд наадагдаа. Хамта дээрээ 520.116. 400 түхэригэй 1.949.250 шүүбэринүүд наадагдаһан байна.

(ТАСС).

Морёор үндэрые харайлгын рекорд

Мориной спортоор СССР дотор түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөнүүд Москвада болоно байна. Августын 22-то морёор үндэрые ба үргэнине харайлгаха һорёонууд болоо.

Эндэ спортын мастер И. Лысогорский ехэ амжалта туйлаба. «Полигон» гэжэ морёор 2 метр 19 сантиметр үндэртэй халхабшэ харайлгаба. Энэнь И. Лысогорскийдо хамаатай Бүхэсоюзна рекордые 3 сантиметрээр үлүүлэв.

(ТАСС).

НЮТАГ БҮРИИН ҺОНИНУУД

✦ Кировоградска областиин Хмелевско районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд 85 гектарай тус бүриһөө, дунда жэшээгээр, 53,69 центнер таряа хуряагаа.

✦ Кохтла-Ярвада (Эстони) медицинскэ городок байгуулагдаа. Энээнииe барилгада ба түхеэрэлгэдэ 7 миллион үлүү түхэригэй гаргашалагдаа.

✦ «Закарпатиин ажалшад эб найрамдалай вахтада» гэһэн выставкэ Ужгородто эмхидхэгдэбэ. Тэндэ модошодой, дабһа малтагшадай, колхозно полинууд дээрэ хүдэлмэрилэгшэдэй героическа ажалые харуулһан олон тоото фотографинууд бии.

Цехын партийна суглаанай нэрэ хүндэ

ЛЕНИНГРАД, августын 29. (ТАСС). Һаяхан «Красный Выборгэй» заводой шудхалгын цехын партийна нээмэл суглаан дээрэ гогсоһон тухай асуудал элэбхитэйгээр зүбшэн хэлсэгдээ. Прокатна мэдэбэридэ оруулагдахаар гаргагдаһан зэдэй слиткэнүүд зарим шудхагшадай дутагдалтай байдаг гэжэ үжэктангүйгээ хэлэнэ. Энэ шалтагаан гаргахадань бригадын рекорднуудые туйлаһан эрхим бригадануудай стахановецууд зүбтэйдэ тоолоһон байна.

Металл хайлуулха ябадалда партийна шиидхэбэриин ехэ нүлөөтэй байһаниинь суглаанай һүүлээр эли харагдана. Хайлуулгын шанар эрид һайжаруулагдаа.

Партийна суглаан хадаа зэд шудхагшадай коллективэй предприяти соогоо түрүү цехүүдэй нэгэн гэжэ дахяад алдаршахадань туһалаа.

Комбайнернуудай ехэ олзонууд

КИЕВ. (ТАСС). Таряа хуряалгын стахановска ажал Украинын механизаторнуудта ехэ олзо асарна. Комбайнер Иван Дяба Одесскэ областиин XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо хэдэн комбайнераар 812 гектар колхозой таряа хуряаһан ба һолоомын 87 пуд таряа, 4 мянган түхэриг мүнгэ абаа. Түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн түлөө тэрэ шагнал болгон 50 пүүд таряан тэрэнэй хубида бэшэгдээ.

Житомирско областиин Ружинска МТС-эй комбайнер Григорий Гуля нэгэ үдэр соо 42 гектар колхозто таряа хуряажа, 12 пүүд таряа ба 262 түхэриг мүнгэ олоо.

Республикын бусад областьнуудай механизаторнууд таряа хуряалга дээрэ мүн лэ элбэг ехэ олзонуудые олоно.

Модо бэлэдхэгшэдэй мүрысөөн

ПЕТРОЗАВОДСК. (ТАСС). Виданицка леспромхозой хүдэлмэрилэгшэд стахановска хүдэлмэриин 15 жэлэй ойе нэрэтэй түрүүтэйгээр угтаба. Тэдэнэр август һарада модо бэлэдхэлгын түсэбые болзорһоонь гурбан үдэр урид дүүргэв.

Ужоколейнэ паровозой машинист И. А. Гуров табанжэл соо 9 мянган км норма дүүргэв. Гуров энэ паровозойнгоо социалистическэ хэлсээ гаман ашаглахаар нэгэ тээ урда тээ абаа һэн. Энэ болзор соо машинань түсэбһөө 10 мянган километр үлүү ябаба. Энэ машинист имагтал түргэн рейснүүдые хэдэг юм.

Алдарта үдэрэй хүндэлэлдэ Карело-Финскэ ССР-эй ой модоной хэдэн арбаад предприятинуудай коллективүүд мүрысөөндэ ороо һэн.

Чупинска леспромхоз модо зөөхэ кварталай түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэв.

БАЙГААЛИИЕ ХУБИЛГАХА ШЭНЭ АРГА БОЛОМЖОНУУД

САРАТОВ, сентябриин 2. (ТАСС). Волга мүрэн дээрэ Сталинградска гидроэлектростанци бариха Каспиишадарай районуудые уһажуулха ба уһалагдаг болгохо тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые Саратовска таряашад угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаба.

Новоузенско районой Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, СССР-эй Верховно Соведэй депутат М. И. Китаев, иигэжэ мэдүүлнэ:

—Волга мүрэн дээрэ Сталинградска гидроэлектростанциие бариха тухай советскэ правительствын тогтоол колхозно тосхонуудай урда шэнэ ехэ перспективэнүүдые нээнэ. Волга шадарай тала губинин хуудам хуурай һалхяар үлеэгдэжэ, үргасын хэмжээнэй багадхагдадаг байһаниинь элитэ. Каспишадарай районуудые уһажуулга хадаа тэндэхи байгаалиие үндэһөөрнь хубилгаха байна. Манай таряашадай ажал хүдэлмэри ехэ гэрхэ ба ажабайдалай улам сэнгэлиг хүхюу, зол жаргалтай болохо юм.

Узбекскэ ССР. Янги-Юльскэ районой «Коммунист» колхоз уһалууриин шэнэ системэдэ ороха тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые баедүүлжэ эхилээ. Дайнай хойто тээхи 30 километр шахуу каналнууд саг зуурын каналнуудаар һэлгэгдээ. 1932 үедэ энэ уһалууриин саг үргэлжын уриин 510 участогууд байгаа һаа, мүнөө оройдоо 95 болоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 2-дохи бригадын участок дээрэ колхознигууд байна. Энэ бригадын поли хэрэгтэ уһалууриин саг үргэлжын канал хүндэлэн гарана. Бригадир Абдулла Мирзаев (баруун гарһаа) уһалууриин шэнэ системэдэ ороха тухай, саг үргэлжын каналые саг зуурын каналаар һэлгэхэ тухай түсэбые колхознигуудтай зүбшэн хэлсэжэ байна.

(ТАСС-эй фотохроника).

И. В. СТАЛИНДА АМАРШАЛГАНУУД

Нүхэр И. В. Сталинай 70 наһанай ойтой дашарамдуулан партийна, советскэ болон олониитын организацинуудһаа, ажалшадай коллективүүд, Советскэ Союзай гражданинууд, гүрэнэй, нийтын организацинуудһаа ба хилын саанахи элдэб нюурнуудһаа И. В. Сталинай нэрэ дээрэ олон тоото амаршалганууд ороһон байна.

Олон удаан жэлнүүдтэ элүүр энхэ ажаһуухыень нүхэр Сталинда бүхы зүрхэнһөө хүсэһэн амаршалгануудые хүргэбэ:

Мукачевско трикотажна фабрикын хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Азербайджанска ССР-эй «Заготзерногой» Дальмаметлинскэ пунктын хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Горица городой итальянска ажэнэрнүүдэй Союзай провинциальна комитет, Итали;

Гардедегенын арадай эдлүүриин хүдэлмэришэд ба албахаагшад, Германи;

Вольмерслебенэй арадай предприятиин хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив, Германи;

Венгерскэ ажалшадай партиин организаци ба Полишчаба тосхоной арадвон, Венгри;

Корейскэ арадай-демократическа республикын Улаан Хэрээһэнэй Центральна правлени;

«ДАП» гэжэ авто-заһабарилгын заводой хүдэлмэришэд ба албахаагшад, София город;

Сливен городой Майн 1-эй нэрэмжэтэ предприятиин хүдэлмэришэд ба албахаагшад, Болгари;

Плевен городой машинно-тракторна станциин хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив, Болгари;

Болгарска арадай республикын транспортын министерствын албахаагшад;

Острава городой «Острой» заводой хүдэлмэришэд ба албахаагшад, Чехословаки;

Чехословакиин Гүрэнэй статистическа управлениин албахаагшад;

Сталинска областиин Остгеймскэ МТС-эй хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Новосибирскэ областиин «Облмелиоводстройн» хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

ВКП(б)-гэй Великолукско обком ба горком, ВЛКСМ-эй обком ба горком болон «Великолукская правда» газетын редакциин хүдэлмэрилэгшэд;

Тюменскэ областной ипподром ба Тюменскэ гүрэнэй заводской конюшниин хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшадай коллектив;

Бакинска карамельнэ фабрикын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Ашхабадска областиин Кировскэ районой «Путь социализма» колхозой колхознигууд;

Бурят-Монголой АССР-эй Хориин аймагай «Красный партизан» колхозой колхознигууд;

Винницкэ областиин Черновецкэ районой «Перемога» колхозой колхознигууд;

Минскэ областиин Руденска районой «Красная пристань» колхозой колхознигууд;

Эстонско ССР-эй Вильяндимаска уездын «Линда» колхозой колхознигууд;

Ашхабадска областиин Кировскэ районой «Социализм» колхозой колхознигууд;

Ульяновска областиин Чердаклинска районой «Красный пахарь» колхозой колхознигууд;

Львовско юридическэ һургуулиин студентнүүд, профессорско-багшанарай состав ба албахаагшад;

ВЛКСМ-эй Хакасска обком ба Абаканска горком;

Канск городой партийна, советскэ ба олониитын организацинуудай баярай суглаан;

Ростов-на-Дону городой автогенно заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Калужска областиин Мосальска МТС-эй хүдэлмэришэд, албахаагшад, трактористнууд, комбайнернууд ба мэргэжэлтэд;

Пермскэ түмэрзамай Кунгур станциин паровозно депогой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Одесскэ түмэрзамай Управлениин хүдэлмэрилэгшэд;

Обоянско педагогическа училищиин студентнүүд, багшанар ба албахаагшадай коллектив;

Карело-Финскэ ССР-эй Беломорско промкомбинадай хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Гомельско областиин Стрещинскэ районой партийна эдэбхитэдэй суглаан;

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха).

Судно-заһабарилгын заводой мастер-стахановец Г. Гуляев үһан зам дээрэ 16-дахи жэлээ хүдэлмэрилжэ байна. Тэрэ болбол эб найрамдалай вахтын үдэрнүүдтэ 1,5 ба 2 норме дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Г. Гуляев шапэ баригдаһан № 56 баржын үһанда шэнгалгые хэмжэхэ рейкэ номерложо байна.

М. Миневай фото.

Республикын эрхим комбайнер Минай Суменков таряа хуряаха сезонно даалгабаряа дүүргэбэ

НҮХЭД КОМБАЙНЕРНУУД! Суменковһоо жэшэ абажа, комбайнуудаа дүүрэн хүсөөрнь ашаглагты!

* * *

Таряагаа саг соонь, гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряая!

П. К. МЕТЛЯЕВ, СССР-эй Верховно Соведэй депутат

Манай республикын колхозно тарящад ба МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд хүдөө ажахын эгээл харюусалгатай кампани — таряа хуряалга ба гүрэндэ тушаалгые ябуулжа байна. Энээнние саг болзор соонь, гээлтэ хоролтогүйгөөр үнгэргэхэ гээшэ колхозник бүхэнэй, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэ бүхэнэй, хүдөө ажахын мэргэжэлтэ бүхэнэй нангин уялгань мүн.

«1950 ондо ургаса хуряалгые ба хүдөө ажахын продуктнуудай бэлэдхэлнүүдые үнгэргэхэ тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоол хадаа ургаса хуряалга дээрэ таряанай гээлтэтэй тэмсэхэ ябадалда илангаяа ехэ анхарал хандуулна. Парти ба правительствын тогтоолой энэ эрилтые бэелүүлхын тулада, түбхын түрүүндэ ургасаяа агротехническэ эгээл эрхим болзорнуудта хуряажа абаха шухала. Ушарынь хадаа узуур дээрээ үни удаан һууһан таряан айража ехээр гээлгэдэ ородог байна бшуу. Гадна, узуур дээрээ удаан һууһан таряанай бүхэли колосууд хухаржа унашадаг байха юм. Тиимэһээ хэрбээ колос бүхэндэ 30—40 монсогор орооһон байгаа һаа, квадратна метр бүхэндэ орхигдоһон нэгэ колос гектар бүридэ 10-һаа дээшэ килограмм таряа гээхэ ябадалда хүргэхэ байна. Энэ хадаа ургаса хуряалгые унжагайруулхада горьтойхон хохидол тохёолдохо байһыень гэршэлнэ.

Тэрэшэлэн хадагдаһан таряае һурилэнгүй үни удаан байлгахада таряан гээлтэдэ ородог гээшэ. Тиимэһээ таряае халаһан дары боожо бухаллаха, һурилхэ ба сохилгые эмхидхэхэ хэрэгтэй. Таряае хура бороодо оруулхагүйн тулада колхоз бүридэ хушалтатай тогуудые түхеэрхэ шухала. Зарим колхозууд аяар мүнөө хүрэтэр хушалтатай тогуудые хэрэгсээдэггүй заншалаа үшөө орхёодүй. Тиимэһээ таряамнай нойтон гэжэ шалтаад, гүрэндэ тушаалгые унжагайруулжа байһан баримтанууд үзэгдэдэг. Хушалтатай тогуудые хэжэ үрдеэгүй байһан колхозууд таряа хуряалга, тушаалгые ябуулхатаяа нэгэн доро, иимэ тогуудые түргэнөөр бэлэдхэхэ уялгатай.

Комбайн ба жаткануудта зерноуловительнуудые заатагүй хэжэ, тэдээн соо унаһан таряае саг соонь юулжэ абаха гээшэ шанарай түлөө тэмсэхэ шухала нүхэсэлнүүдэй нэгэниинь мүн. Мүн комбайнуудые дээгүүр табихада таряан гээлтэдэ ородог байна. Набтар ба найгаһан таряае хуряахадаа, хуряалгын машинануудые илангаяа доогуур табиха хэрэгтэй юм.

Поли дээгүүр нэгэшье гонзогор колос гээнгүйгөөр, тэрэнние тармажа абаад, тэрэ дары бухаллажа, сохихо шухала. Мүн таряа сохиходоо колос соо ороохо гээхэгүйн тулада эрхим шанар сахиха хэрэгтэй.

Таряае түргэнөөр ба гээлтэгүйгөөр хуряахын тулада комбайн болон хуряалгын бусад машинануудые дүүрэн хүсөөрнь хэрэглэхэтэй хамта, мүн таряа гараар хадалгые үргэнөөр эмхидхэхэ шухала. Тиигэбэл, республикын колхозууд ургасаяа түргэнөөр, гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа, гүрэнтэеэ таряа тушаалгаар болзорһоо урид тоосохо байна.

Элитэ комбайнерай ам...

Суулгын МТС-эй солото... байнер Минай Панкратьев... менков ургаса хуряалга д... гэрэгшэ жэлэйхидэл адли... эдэбхитэйгээр хүдэлмэрил... на. Тиин 12 үдэр соо таря... ряаха сезонно даалгабаря... гэбэ.

Зарим үдэрнүүдтэ нүхэр С... ков халаан соогоо 28 гект... рэтэр хададаг байна. Суул... лото комбайнер Суменков... хуряалгаяа үргэлжэлүүлһэ...

СЕЗОНОЙНГОО ДААЛГАБА... ДҮҮРГЭБЭ

Куйтунска МТС-эй ком... нүхэр Б. Будаев Баргажан... маг соо түрүүлэн сезонно... габаряа дүүргэбэ.

Эб найрамдалай стаха... вахтада жагсаад, нүхэр Б... «Коммунар» комбайнаар ү... хэндэ 15 гектар таряа хур...

С. Тарас...

Томодхогдоһон колхо... түрүү бригада

Ново-Заганска тосхондо... харшэбэрэй аймаг соо эгэ... рүүн томодхогдоһон Ста... нэрэмжэтэ колхоз һуурижа... Энэ колхоз тарчанажалай б... гадатай юм. Бригада бүх... ургаса хуряалга ба гүрэнд... ряа тушаалгые үнгэргэхэ т... даалгабаринуудтай юм. Тэрэ... габаринуудаа амжалтат... дүүргэхын түлөө бригада... хоорондо социалистическэ... сөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй.

Энэ мүрысөөндэ таряана... 6-дахи бригада (бригадирынь... Симухин) түрүүлжэ ябана... бригадын бүхы гэшүүд хур... хүдэлмэринүүдтэ эдэбхит... хабаадалсажа, нормонуудаа... гэдэг, үлүүлэн дүүргэдэг... юм. Тэрэнэй ашаар энэ бриг... хид гүрэндөө таһалгаряа... таряа тушаажа, графигаа а... татайгаар дүүргэнэ. Август... тус бригада 600-центнер... шанартай таряа бэлэдхэлэй... да тушаагаа. Мүнөө энэ бри... гэшүүд сентябрь соо г... таряа тушааха графигаа... зорһоо 10 хоног урид дүү... уялга абаад, тэрэнээ бэелүү... түлөө тэмсэжэ байна.

П. Де...

Таряа хатаалга дээ...

Ургаса хуряалгын эхилһэн т... шын үдэрнүүдтэ Хэжэнгын а... Сталинай нэрэмжэтэ колхоз... ряа хатаалга хангалтагүй б... юм. Тэрэнэй эсэстэ хадагдаһан... ряан гүрэндэ саг соогоо туша... гүй, ток дээрээ гутажа ба ү... байдаг һэн. Тиин, иимэ бай... болюулхын тулада колхозой... партийна организаци комму... Тыкшиевые ток дээрэ хүдэл... хөөр эльгээһэн байгаа. Мүнөө... колхоздо таряа хатаалга һа... эмхидхэгдэнхэй. Коммунист... шиев иимэ харюусалгатай хү... рние хүндэтэйгөөр дүүргэжэ... Түрүү коммунист Тыкшиевэй... шээгээр, колхозой таряа ха... дээрэ хүдэлмэрилжэ байгша... даа ажалай үндэр бүтээсэ... над. Колхознигууд Цырен... Цыремпилова, Гармаева, Гып... ба бусад гүрэнтээ болзорһоо... тоосохын түлөө бүхы хүсэ... лаараа тэмсэнэ.

Таряа хатаалгын һайжару... һанай ашаар тус колхоз авгу... графигһаа үлүүлэн 100 це... таряа тушааба. Һаядаа таряа... шаалга эндэ улам түргэд... байна.

Ш. Цы...

ХОРИИН АЙМАГТА

ЭРХИМЭЭР АЖАЛЛАНА

Хэжэнгын аймагай суута комбайнер Эрдынеевэй үүсхэлые халуунаар дэмжэн, Хориин МТС-эй түрүү комбайнернууд Д. Жанаев ба М. Ситников гэгшэд таряа хуряалга дээрэ үндэр бүтээсэ туйлана. Нүхэр Жанаев Ашангын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ ажаллаха зуураа, «Коммунар» комбайнаар үдэр бүри 16—18 гектар таряа хуряана. Мүн Удын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо нүхэр Ситников самоходно комбайнаар хүдэлмэрилжэ, нормоёо 200—225 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Мүнөө эдэ комбайнернууд 150—150 гектар таряа хуряагаад байна.

ШЭНЭ БОЛЬНИЦА

Аймагай Дээдэ-Курбын сомондо шэнэ больница баригдажа дүүрэбэ. Тус больница һаяар ашаглалгада оруулагдахань. Больница 10 оротой байха юм.

ТАРЯА ТУШААЛГЫН ТҮРҮҮШҮҮЛ

Аймагай түрүү колхозууд таряа тушаалгын темпые улам бүри хурдадхажа байха юм. «Красный партизан» колхоз 217 центнер, «Гигант» колхоз 108 центнер ба Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз 217 центнер таряа гүрэндөө тушаагаад байна.

Энэ колхозууд таряа тушаалгые сентябриин 15-да дүүргэхээр хараалаһанхай.

С. Бальжинимаев.

Графигаа үлүүлэн дүүргэнэ

— 1950 ондо хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэринүүдые амжалтатайгаар дүүргэхэбди, — гэжэ уялга абаһан Заиграйн аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой (түрүүлэгшэнь нүхэр Матвеев) гэшүүд адуу малдаа бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ, мүн таряа хуряалга, гүрэндэ тушаалгые амжалтатайгаар ябуулжа байна.

Энэ колхоз август соо 730 центнерһээ дээшэ таряа тушаажа, энэ һарынгаа графигые үлүүлэн дүүргэбэ. Мүнөө энэ колхозойхид сентябриин түрүүшын үдэрнүүдтэ таряа тушаалгаяа улам шангадхажа байна.

Тэрэшэлэн Дээдэ-Илькын сомсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Ботов) августовско графигаа үлүүлэн дүүргээ.

Зүгөөр, аймагай зарим колхозууд таряа тушаалгые унжагай нобшоор ябуулжа, августовско графигай дүүргэлтые таһалдуулба. Тэдэ колхозуудай тоодо Молотовой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Цыденжапов), Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Лазарев) ба бусад оролсоно.

Д. Баданов.

Олон хүүгэдтэй эхэнүүдые шагналга

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-най Указай үндэһөөр, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй нэрэһээ Кяхта, Улан-Удэ городуудай ба Бичурын, Түнхэнэй, Тарбагатайн, Хориин, Сэлэнгын, Кяхтын аймагуудай олон хүүгэдтэй эхэнүүдые «Эхын алдар» гэжэ орденуудаар ба «Эхын медаль» гэжэ медальнуудаар шагнаба.

«Эхын алдар» гэжэ нэгэдэхи зэргын орденоор 2 хүн, «Эхын алдар» гэжэ хоёрдохи зэргын орденоор 9 хүн, «Эхын алдар» гэжэ гурбадахи зэргын орденоор 7 хүн, «Эхын медаль» гэжэ нэгэдэхи зэргын медаляар 24 хүн, «Эхын медаль» гэжэ хоёрдохи зэргын медаляар 38 хүн шагнагдаа.

Тэдэнэрэй дунда юһэн хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн Бичурын аймагай Бичура тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Ф. Крупина, найман үхибүүдэй эхэ — Улан-Удэ городой Железнодорожно районой гэрэй эзэн эхэнэр О. Н. Широкина, долоон үхибүүдэй эхэ — Түнхэнэй аймагай Дзержинскын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Д. Ф. Хармагшинова, зургаан хүүгэдтэй эхэнүүд — Сэлэнгын аймагай Галуута-Нуурай станциин гэрэй эзэн эхэнэр А. И. Стрельникова, Түнхэнэй аймагай «Улаан-Тооро» колхозой гэшүүн Д. Б. Хоренова, табан хүүгэдэй эхэнүүд — Кяхтын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн К. М. Осеева, Бичурын аймагай «Улаан Одон» колхозой гэшүүн Ц. Ц. Ванчикова ба бусад бии.

Гэрнүүдые эрхимээр барилгын конкурсын жюри байгуулагдаба

Улан-Удын ажалшадай депутадуудай городской Соведэй гүйсэдком 1950 ондо Улан-Удэ городто гэрнүүдые эрхимээр барилгын конкурсын жюриие горсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын уялгые дүүргэгшэ нүхэр Тарящинов түрүүлэгшэтэйгээр, 13 хүнэй составтайгаар байгуулба.

ЗАГАҺАНАЙ АЖАЛ ЭРХИЛДЭГ КОЛХОЗУУДАЙ СААШАНХИ ХҮГЖЭЛТЫН ТҮЛӨӨ

Загаһанай ажал эрхилдэг колхозууд хүдөө ажахые коллективизацилгын дүршэл, жэшээнүүд дээрэһээ үндэһэлэгдэжэ эмхидхэгдэһэн ба хүгжэлтын саашанхи замуудта ороһон байха юм. Хүдөө ажахые коллективизацилгын сталинска теориһоо гараһан колхозно байгуулалтын принципүүд хадаа загаһанай ажахые эрхилдэг бүхы колхозуудые ажахын талаар бэхижүүлгэдэ, саашадань хүгжөөлгэдэ бүрин хамаадаха байна.

Манай республикын загаһанай ажал эрхилдэг колхозууд һүүлэй жэлнүүдтэ эмхидхэлэй-ажахын талаар бэхижүүлэгдэн, ажал дээрээ һайн амжалтануудые туйладаг болоо. Загаһашадай колхозууд хэтэ мүнхэдөө эдлүүрилхэ газар, загаһа барилгын үһанай участогуудые тушаан абанхай, мүн загаһа агнуурилгын зэр зэмсэгүүдые, машина болон флодые олоор абана. Олонхи колхозуудта загаһа барилгын хүдэлмэринүүд түрүү техникээр зэбсэглэгдээ. Загаһашадай зарим колхозууд гансахан лэ загаһа барилга эрхилдэг бэшэ, харин олон һалбариин ажахытай болоо. Томонууд колхозуудай жэжэ колхозуудһаа түргэнөөр хүгжэдэг ба бэхижэдэг байһаниинь бусад областьнуудай нэгэдэжэ томо болоһон колхозуудай дүй дүршэл дээрэһээ элеэр харагдана.

Манай республикын загаһашадай жэжэхэн колхозууд ажал хүдэлмэридөө диилдэжэ, хаа хайшаа һарбагайдан, һайн амжалта туйлажа шададаггүй, түрүү зэргын техникые ажалдаа ашаглажа хүшэ хүрэдэггүй байна. Тиимэ дээрэһээ хуушанай модон онгосоһоо һалаха аргагүй байдалда хүрэнэ.

Загаһашад иимэ гээгдэлтэй байдалаа өөһэдөө мэдэржэ, загаһанай ажал эрхилдэг жэжэхэн колхозуудые нэгэдхэн томо колхозууд болгохо гэһэн һайн үүсхэл гаргана.

Хэнэйшье мэдэһээр, Кабанскын аймагай «Байкал» гэжэ колхоз загаһанай ажал эрхилдэг эгээл томо колхоз болоно. Энэ колхоз өөрын электростанцитай, радиоузелтай, хэдэн тракторнууд ба автомашинануудтай, 8 моторнуудые хүдэлмэридөө ашагладаг, тээрмэтэй, мүн бусад машинануудые үргэнөөр хэрэглэдэг. Энэ колхоз мүн ашаг шэмэтэ малай фермэнүүдтэй, таряа ба огород таридаг. Колхозой центр гоё һайханаар түхеэрэгдэнхэй.

Томо колхоз байһан туладаа иимэ олон янзын ажахы эрхилжэ шададаг, олзо доход ехээр оруулдаг юм. Тиимэһээ колхознигуудынь культурна, шанга шадалтай болонхой. Энэ колхозой таряанажалай, огородно бригаданууд, һүнэй-товарна ба хониной товарна фермэнүүд һүүлэй үедэ ехээр хүгжэжэ байна. Колхозой залуушуулай дундаһаа мотористнууд, механигууд, катер ба судны капитанууд, радистнууд, электромонтернууд урган гараа. Тэдэнэр өөһэдынгөө колхозые улам хүгжөөхын түлөө шанга тэмсэл ябуулна. Колхозой гоё һайхан клуб соо кино харалга, лекци шагналга холодоо боложо байдаг.

Гэхэ зуура, дээрэ хэлэгдэһэн колхозтой зэргэлһэн жэжэхэн «Рыбак» гэжэ колхозой ажахые хараад үзэе. Энэ гансахан лэ загаһанай ажал эрхилдэг, ондоо хамһабариин ажахыгүй колхоз болоно. Хүдэлмэриин шадабаритай гэшүүдээр үсөөн, зөөри хогшолоор бага байһан дээрэһээ эдлүүриингээ багахан газарые ба загаһа барилгын нилээд горьтой участогые хүсэд хэрэглэжэ шаданагүй. Тиихэдэ, энээнтэй зэргэлээд байһан Карл Марксын нэрэмжэтэ жэжэхэн колхоз баһал нимэрхүү байдалтай.

Эдэ хоёр колхозой загаһашад өөһэдынгөө колхозуудые нэгэдүүлэн, «Байкал» колхозой зэргэ томо колхоз болохо гэжэ шиидээ. Эдэ хоёр колхоз нэгэдээд байхадаа газар үһаар элбэг, хүсэ ехэтэй болохо. Хоёр колхозой гэшүүд колхозуудаа ниилүүлхэ асуудалые хэлсэхэ зууртаа, олон һалбаритай ажахытай болохо, загаһа барилгын хүдэлмэринүүдые механизацилха талаар ехэхэн хэмжээнүүдые хараалаа. Тиихэдэ, энэ колхоз хадаа загаһа барилгын суднонуудые үйлэдбэрилхэ, үһанай шубуу үсхэбэрилхэ хүдэлмэринүүдые эмхидхэхэ гэжэ хараалба.

Байкал-Кудара тосхондохи «Партизан-кударинец» ба «Прибайкалец» гэжэ хоёр жэжэ колхозууд мүн лэ загаһанай ажал эрхилдэг байна. Түрүүшынь колхоз эдлүүриин газар ехэтэй гэбэшье, зөөри хогшол багатай дээрэһээ бүхы ажалаа мүнөө хүрэтэр механизацилжа шадаагүй юм. Тиихэдэ, «Прибайкалец» колхоз загаһанай ажал эрхилхэ базһайнтай, машина, трактор элбэгтэй аад лэ эдлүүриин газар дутуутай дээрэһээ хүгжэжэ шаданагүй. Хэлэгдэһэн хоёр колхозууд загаһа барилгын моторно суднонуудые худалдан абаха гэхэдээ, тэрэниие диилдэггүй байгаа һэн.

Эдэ шалтагаанууд хадаа хоёр колхозуудай саашанхи хүгжэлтэдэ һаад ушаруулжа байгаа. Тиимэһээ эдэ колхозуудые нэгэдүүлжэ, томо колхоз болгохо асуудалые тэндэхи загаһашад тон зүбтэй дээрэ тоолоһон байха юм.

Загаһашадай жэжэхэн колхозуудые ниилүүлхэ гэһэн загаһашад колхознигуудай хүсэлые партийна, советскэ организацинууд халуунаар дэмжэжэ байна. Энэ хадаа тон хаһа соогоо табигдаһан асуудал болоно. Томо болгогдоһон колхозууд хүсэтэ шэнэ техникые бүхы ажалдаа дүүрэнээр хэрэглэхэ, олон һалбаритай ажахытай болохо арга боломжонуудые олохо байна.

Загаһанай ажал эрхилдэг колхозуудые нэгэдхэн хамталха гүрэн түрын удхашанартай хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхэдээ, тэдэ колхозуудай ажалые түсэблэлгэдэ, колхозой хүтэлбэриие һунгалгада, түрүүшын үеын эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулгада тусхай анхарал хандуулха шухала. Илангаяа загаһанай ажал эрхилдэг колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд колхозно экономикые гүнзэгыгөөр мэдэхэ, мэргэжэл ехэтэй хүнүүд байха ёһотой.

Загаһашадай томо болгогдоһон колхозуудта загаһа барилгын ба болбосоруулгын хүдэлмэриие механизацилга, загаһа барилгада моторно флот ашаглалга эгээл шухала асуудал болоно. Мүнөө олонхи колхозууд загаһабарилгын хүдэлмэриие моторгүй онгосоор ябуулжа, энээндэ олонхи колхознигуудаа хабаадуулна. Механизациие үргэнөөр ябуулаад байгаа һаа, бүхы колхозно загаһашадай нилээд горьтой хубинь сүлөө гаража, колхозойнгоо ажахын ондоо һалбаринуудта ажаллаха аргатай болохо байна. Электростанцитай, моторно флодтой, бусад машина ба зэбсэгүүдые ажалдаа хэрэглэдэг колхозуудай дүй дүршэл энээниие гэршэлнэ.

Колхозуудые механизацилха хэрэгтэ туһалхын түлөө республика дотор моторо-заһабарилгын станци эмхидхэбэл тон һайн байгаа. Энэ станци хадаа колхозуудай нэгэдэжэ байһан үедэ загаһабарилгын механизированнэ флодуудые бүтээн гаргажа үгэхэ ба эдэ колхозуудай түргэнөөр хүгжэлгэдэнь ехээр туһалха байна.

Томодхогдоһон колхозой шэнээр һунгагдаһан правлени хадаа колхозойнгоо ажахые түсэблэлгэ ба орошо гарашын сметэнүүдые табилгада тон харюусалгатайгаар хандаха зэргэтэй. Түсэбүүд ба сметэнүүд хадаа саашанхи хүгжэлтын замые зааһан документнүүд болоно.

Загаһанай ажал эрхилдэг томодхогдоһон колхозуудта ажалай эмхидхэлые түрүүшын үдэрһөө эхилэн һайжаруулха, тоо бүридхэлые наринаар табиха хэрэгтэй. Социалистическэ мүрысөөнэй үндэһэ һуури дээрэ загаһашадай ажахын ба политическэ эдэбхиие дээшэлүүлжэ, жаяг заршамыень һайжаруулха шухала.

Колхозуудта загаһашадай артелиин Сталинска Уставые нангинаар сахижа, бүхы хүдэлмэреэ хүгжэлтын замда гаргаад байгаа һаа, урдань жэжэхэнүүд байһан колхозууд томо болгогдоод байгаа хадаа бүхы ажал дээрээ ехэ амжалтануудые лаб туйлаха байна.

И. Артюнин, «Рыбаксоюзай» үйлэдбэриин ба түсэблэлгын таһагай начальник.

Шефскэ туһаламж...

Һаяхан ВКП(б)-гэй Иволг... комой партийна, комсомольс... профсоюзна организаци... таһаг аймагай центрын проф... на организацинуудай хүтэ... лэгшэдтэй зүблөө үнгэргэбэ.

Зүблөөн хадаа таряа хур... байһан тракторна ба таряа... лай бригаданудта шефскэ т... ламжа хүргэхэ тухай асууд... дые зүбшэн хэлсэһэн байна... нөө аймагай центрын профс... организацинууд трактор... таряанажалай бригаданууд... хын тула лозунгнуудые, плак... дые ба элдэб номуудые б... байна. Мүн лекторнууд лекц... дые уншаха юм.

РЕСПУБЛИКЫН ЖЭМЭСТЭ САДУУД

Сибирь, Сибирь, шэмэрүүн хүйтэн лэ гээд,
[illegible]сээрээ шэшэрэлдэдэг урдань байгаа.
[illegible] [illegible]дамнай яблока нютагжан ургаад,
[illegible]идаа юмдэли, аша гушаяа үдхөө,

Октябриин ашаар арюун наран мандаа —
Орон нютагуунай адли тэгшээр игаагаал.
Хаа хаанагүй хагдардаггүй сэсэгүүд ургаа
Хабата ажалаймнай шэмэг болоржо үгөөл.

Д. ГУНЗЫНОВ.

Онгостойн орьёл үндэр хадануудай баруун хаяагаар урагшаа урдаһан Березовка голой баруун биедэ, Улан-Удэ городһоо 6 километрын газарта Мичуринай нэрэмжэтэ, Бурят-Монголой жэмэстэ модо таряха талаар туршалгын станци оршоно. Энэ станци хадаа республиканска ботаническа садай ба питомнигой үндэһэ һуури дээрэ һаяхан эмхидхэгдээ юм.

Энэ станци 230 гектар талмай дээрэ элдэб жэмэс болон жэмэстэ модонуудые тарижа, научна шэнжэлэлэй, туршалгын хүдэлмэринүүдые ябуулна. Эндэ хүйтэ тэсэмгэй, хүлдэхэгүй жэмэстэ культурануудые Мичуринай методээр ургуулха селекциин таһаг хүдэлмэрилнэ.

Сибириин буеад научна эмхи зургаануудай ургуулһан 2 мянга тухай гибридүүд энэ таригданхай. Энэ хабар тус станциин хүдэлмэрилэгшэд 15 мянган элдэб сэсэгүүдые тарижа, гибридизаци хэһэн байна. Энэ 100 тухай сортын элдэб жэмэстэ ургамалнуудые шэнжэлхэ хүдэлмэринүүд ябуулагдана.

Энэ станциин агротехникын таһаг хадаа дулаан нютагуудта ургадаг яблонын эшэнүүдые тарижа, Байгал шадарай эрхэ байдалда ургуулха хүдэлмэри ябуулжа байна. Энэ садые уһалха, үтэгжүүлхэ хэрэгтэ Вильямсын, Донучаевай, Костычевой заабаринууд ашаглагдана. Агротехникын таһагай дэргэдэ химическэ лаборатори хүдэлмэрилжэ, газарай хүрьһэнэй уһан ба химическэ составнуудые ургамалай үгжэлгэтэй холбоотойгоор шэнжэлдэг байна. Энэ таһагай шэнжэлэлгын хүдэлмэридэгшэд жэмэстэ модонуудые гамтээдэг хоротодые, жэмэсүүдэй үбшэнгүүдые шэнжэлхэ ба тэдэнтэй тэмсэхэ талаар ехэхэн хүдэлмэри ябуулна.

Туршалгын станциин экспериментальна база хадаа жэмэстэ модонуудые, сэсэгүүдые ехээр тарина. Энээниие Бурят-Монголой колхозуудта үгэдэг юм. Станциин шэнжэлгын хүдэлмэрилэгшэд хадаа энэ жэлдэ республикын 3 колхозуудта жэмэстэ садай сорто-шэнжэлгын участогуудые эмхидхэбэ.

Манай Бурят-Монголой олохон нютагуудта жэмэстэ сад таригга үргэнөөр ябуулагдана. 17 жэлэй саяда таа манайда нэгэшье жэмэстэ сад байгаагүй аад лэ, мүнөө 100 гаран колхозууд өөһэдын жэмэстэ садтай болобо. Колхозой мичуринецууд яблокын эшэ бүриһөө 40—60 килограмм яблака хуряадаг болоо.

Бичурын аймагай «Красное знамя труда» колхоз 17 гектар жэмэстэ садтай болонхой, Сэлэнгын аймагай «Социализм» колхоздо, Мухаршэбэрэй аймагай «Красный заган», Кабанскын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо 5—7 гектарта жэмэстэ садууд һуулгагданхай. Мүнөө жэлдэ Заиграйн аймагай «Улаан Эрхириг» колхоз өөрынгөө садые 20 гектар хүрэтэр ургадхэбэ.

Жэлһээ жэлдэ сад таригшадай — садоводуудай тоо олошоржо, тэдэнэр байгаалиие шэнэдхэн хубилгаха, манай нютагта ургадаггүй жэмэсүүдые ба жэмэстэ модонуудые ургуулхын түлөө тэмсэжэ, агууехэ эрдэмтэ Мичуринай һургаалай үндэһэ һуури дээрэ ажалнана.

Мүнөө жэлдэ Мичуринай нэрэмжэтэ республиканска жэмэстэ садай туршалгын станциин коллектив республикынгаа бүхы нютагуудые элдэб үнгын жэмэсүүдэй ба гоё һайхан сэсэгүүдэй нютаг болгохын түлөө оролдосотойгоор ажаллана.

Энэ жэлдэ станциин хүдэлмэрилэгшэд жэмэстэ садһаа үндэр ургаса хуряажа байна. Мүнөө малинын, крыжовнигой ургаые хуряажа дүүргээ. Вишни, зунай сортын яблока хүсэд эдеэшэжэ байна.

* * *

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тус станциин эрхим хүдэлмэрилэгшэд: М. Бурдуковская, Г. Цыренжапова гэгшэд вишни хуряажа байна. Тиихэдэ станциин селекциин таһагай шэнжэлэгшэ Е. Белонурова яблока шагнэжэ байна.

Фото ба текстнь М. Минеевай.

Ажалшадай бэшэгүүдһээ

Худалдаанай журамые хэзээ һайжаруулха юм?

Прибайкальска аймагай потребсоюз (түрүүлэгшэнь нүхэр Филиппов) полевой худэлмэридэ ябаһан колхознигуудые ад бараагаар мууса хангана.

Эндэ нүүдэл наймаан эмхидхэгдээгүй, магазин ба столовонуудтань хүдэлмэриин саг тогтоогдоогүй байха юм. Турунтаево тосхондохи ори ганса столовонь үглөөнэй 10 часһаа хүдэлмэрилжэ эхилдэг. Хилээмэниинь муу шанартай, түүхэй байдаг. Тосхоной ажалшад ба таряа зөөжэ байһан колхознигууд энэ ушар тухай аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр Филипповтэ нэгэтэ бэшэ хандаһан байха юм. Теэд зохихо хэмжээ абтаагүй.

Дүтын колхозууд Турунтаево тосхондо таряагаа асаржа тушаадаг. Теэд эндэхи магазин сагсоогоо нээгдэнгүй, ерэһэн хүнүүдые удаан саг соо хүлеэлгэдэг байна. Жэшээлхэдэ, 3 часта нээгдэхэ ёһотой магазиниинь 6 час болотор хаалтатай байһан баримтанууд бии. Эдэ бүхы дутуу дунданууд тухай ороһон гомодол мэдүүлгэнүүд хайхарагдадаггүй байна.

Прибайкальска аймагай потребсоюзай магазинуудта ёһотой журам байгуулха шухала.

И. Гроссман.

Салин хүлһэ һаатуулна

Шулуутайн леспромхозой дирекци (директорынь А. Братеньков) хүдэлмэришэдэйнгөө салин хүлһые саг соонь түлэдэггүй байна. Теэд, леспромхозой хүтэлбэрилэгшэд энэ байдалые гуримшуулха хэмжээ абанагүй.

Д. Лопилов.

КИНО ХАРУУЛГЫЕ ТООНОГҮЙ

Хэрийн аймагай Дээдэ-Курбын сомоной Калининай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Гунзенов кинокартинануудай ерэхэдэ «мүнгэ ба бензингүйбди» гээд, һөөргэнь бусаагаа.

Удын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Будажапов хуряалгын хүдэлмэринүүдтэ ябаһан колхознигуудта харуулагдахаар эльгээгдэһэн кинокартинануудай ерэхэдэ поли дээрэ абаашаха унаа морёор хангангүй бусааһан байна.

* * *

Хориин аймагай Хасуртайн хүдөөгэй библиотекэ 1948 оной декабрь һарада тус сомоной «Победа» колхозтой хэлсээ баталжа, библиотекэеэ заһабарилуулха ба мебель хүүлхээр 1428 түхэриг мүнгэ үгэһэн байна. Теэд «Победа» колхоз библиотекын заһабариие мүнөө хүрэтэр һаатуулжа байна.

А. Мангадханов.

„Б.-М. Үнэндэ" бэшэһэнэй һүүлээр

628 тонно силос дараба

Баргажанай аймагай колхозуудай, илангаяа Карл Марксын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин силос дарагын түсэбые дүүргэлгээр гээгдэжэ ябаһан тухай статья манай газетэдэ толилогдоһон байгаа.

Баргажанай аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын уялгые дүүргэгшэ нүхэр А. Даненбергын манай редакцида мэдээсэһэнэй ёһоор, силос даралгын гээгдэлые усадхахын тулада аймсоведэй гүйсэдком болбол ВКП(б)-гэй айкомтой хамта сельсоведүүдэй ба колхозуудай правлениинүүдэй түрүүлэгшэнэрэй, колхозуудай партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай кустовой зүблөөнүүдые хэжэ, колхозуудта үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ, илангаяа силос дараха асуудалые зүбшэн хэлсэһэн ба шухала хэмжээ-ябуулгануудые хараалһан байна.

Тэрэнэй ашаар олонхи колхозууд силос даралга эмхидхэжэ ороо. Тиихэдээ энэ хэрэгтэ бороотой хуратай үдэрнүүдые хэрэглэнэ. Һүүлэй мэдээгээр аймагай колхозуудта 2000 үлүүтэй тонно силос дарагдаа. Тэрэ тоодо Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз 628 тонно силос дараһан байна. Аймагай колхозуудай силос дараха түсэбүүдээ дүүргэлгые хангаха хэмжээнүүд абтаа.

Цыбикжапов хүдэлмэриһөө гаргагдаба

Ториин аймагай Бургалтайн сомоной избач Цыбикжаповай хүдэлмэридөө хайша хэрэгээр хандадаг тухай манай газетын июлиин 29-эй номерто бэшэгдэһэн байгаа.

Статья соо хэлэгдэһэн баримтанууд бүримүһэн тодоржо, уншалгын байшангай хүдэлмэриие унагааһанай түлөө избач Цыбикжапов хүдэлмэриһөө гаргагдаа. Избачын тушаалда эдэбхитэй нүхэр С. Чердонов томилогдоо, уншалгын байшангай хүдэлмэриие һайжаруулха хэмжээнүүд хараалагдаа, — гэжэ Ториин аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Я. Таюрский манай редакцида мэдээсэбэ.

Магазинай хүдэлмэри һайжаруулагдаба

Ториин аймагай Бургалтайн сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи магазинай продавец Менжиковагай магазинаа дуратай сагтаа хаажархёод, өөрынгөө хубиин ажал хэжэ ябадаг тухай статья манай газетын июлиин 25-най номерто толилогдоһон байгаа.

Бурмонкоопсоюзай правлениин түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Леоновой мэдээсэһэнэй ёһоор, статья соо хэлэгдэһэн баримтанууд бүрин тодороо. Хүдэлмэридөө хайша хэрэгээр хандаһанай түлөө Менжикова ажалһаа гаргагдаһан байна. Мүн магазинай хүдэлмэриие һайжаруулха хэмжээнүүд абтаа.

„Финансова журам эбдэнэ"

Иимэ гаршагтай бэшэг манай газетын энэ оной июлиин 25-ай номерто толилогдоһон юм. Закаменай аймпотребсоюзай Үлэгшэнэй, Михайловска, Хужарай ба Мыло-Бортын сельпонуудта финансова журам эбдэгдэдэг тухай шүүмжэлэл хэгдэһэн байгаа.

Закаменай аймпотребсоюзай правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Р. Ильинэй мэдээсэһэнэй ёһоор, бэшэг соо дурсагдаһан баримтанууд бүрин тодорһон ба финансова журам эбдэгшэдтэ зохихо зэмэ тохогдоһон байна.

„Хуряалгые хоногооршье хойшолуулжа болохогүй"

Иимэ гаршагтай статья манай газетын агвустын 22-ой номерто толилогдоһон юм. Тэрээн соо Бичурын аймагай зарим колхозуудта таряа хуряалгын унжагайруулагдажа байһан ба хүүгэдэй яслинуудай эмхидхэгдээгүй байһан тухай хэлэгдэһэн байгаа.

Бичурын аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Маниновай манай редакцида мэдээсэһэнэй ёһоор, статья соо дурсагдаһан баримтанууд бүрин тодоржо, доро дурсагдаһан хэмжээнүүд абтаһан байна, МТС-үүдэй директорнууд ба тэдэниие политическэ талаар орлогшонорой болон аймсоведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын таһагай мэргэжэлтэдэй тусхай зүблөөн зарлагдажа, хуряалгын темпые шангадхаха хэмжээнүүд хараалагдаа.

Колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ бодото туһаламжа үзүүлхын тулада аймагай партийна, советскэ эдэбхитэдһээ 30 хүн колхозуудта гаргагдаа.

Августын 27-до эмхидхэгдэһэн воскресниктэ аймагай центрһээ 80 хүн гаража, Ленинэй нэрэмжэтэ ба «Коммунизм» колхозуудай үбһэ, таряа хуряалгын хүдэлмэридэ туһалаа. Гадна, «Коммунизм» колхоздо городһоо ерэһэн 40 хүн хүдэлмэрилжэ байна. Гээгдэлтэй колхозуудта туһаламжа үзүүлхэеэ гараһан тусхай бригаданууд хүдэлмэрилжэ байнхай. «Коммунизм» колхоздо хүүгэдэй ясли эмхидхэгдэнхэй.

Москваһаа бэшэг

СОВЕТСКЭ НАУКЫН ОРДОН

[illegible]скэ хадануудай район [illegible] танигдашагүй болонхой [illegible] жэлэй урда тээ Москва [illegible]рай полинуудай ба огородуу[illegible] ногооржо байһан газарта му[illegible] барилгашадай город бии бо[illegible]ой. Тэндэнь өөрын клубууд, [illegible]театр, санатори, хүүгэдэй яс[illegible] ба сад, столовонууд ба мага[illegible]ууд бии. Монтажнигуудай, шу[illegible]шадай, штукатурнуудай, [illegible]газогагнууршадай ажаһуудаг [illegible]логуудай улицанууд тэгшэ [illegible]эр зурылданад. Эдэ по[illegible]гуудай центртэ Московско [illegible] университедэй шэнэ, үн[illegible]гэгшын байшангай түйлай ехэ [illegible]таллическа аранга омогоор үн[illegible].

[illegible]скэ вокзалые Калужска [illegible]ватай холбоһон шоссе дээ[illegible] «МГУ-гэй барилга тээшэ [illegible]он харгы» гэһэн тэмдэгүүд [illegible]рео харагдана. Гэбэшье, [illegible]га тээшэ ошохо хар[illegible] эдэ тэмдэгүүдшьегүйгөөр [illegible]анаар олдохо байна. [illegible]лгын материалнуудые, ту[illegible]гэнүүдые тээһэн автомаши[illegible]ууд тэрэ харгыгаар таһалга[illegible] урдана.

[illegible]лгын талмай худар ороной [illegible] зүгүүдһээ ашаанууд ерэ[illegible] байдаг. Тэдээниие автомаши[illegible]ууд, зорюута табигдаһан ту[illegible] замай һалаагаар ябадаг [illegible]нууд, Москва-мүрэн дээгүүр [illegible]г баржанууд ба пароходууд [illegible] Алар холын Север, Урал, [illegible]на, Дунда Ази, Прибалтика, [illegible]руссы түс барилгада металл, машинануудые, түхеэрэлгэ, барилгын материалнуудые эльгээнэ.

Ерээдүйн главна корпусой центральна хубинь барилгын управлениин үүжам сонхонуудһаа элеэр харагдана. Башенна кранууд таһалгаряагүйгөөр хүдэлмэрилжэ, конструкци, хирпиисэ, бетон дээдэ дабхарнуудта гаргана. Байшангай аранга дээрэ, 100 метрһээ үлүү үндэртэ асари ехэ рубинова одон бадаржа, наранай туяатай үнгэ ёуляалдана.

Университедэй барилгын начальник Алексей Васильевич Воронков бүхы ханые хушаһан түйлай ехэ панорамые заажа:—наукын ерээдүйн ордон иимэ байхал даа,—гэнэ.

Наукын город урдамнай байна. Тэрэ хадаа архитектурна ансамблиингаа гоё һайханай талаар тон гайхамшаг, дабтагдашагүй. 160 гектар талмай эзэлһэн наукын ерээдүйн городой байшангуудай дунда өөрынгөө түйлай ехэ һалаануудаар 110 гектар эзэлһэн, хорин зургаан дабхар ордон үндынэ. Уһанай тон ехэ бассейн урдамнай байна, тэрэниие зубшаһан таримал үсхэн модон соогуур культурын ба наукын элитэ ехэ ажал ябуулагшадай скульптуранууд элеэр харагдана. Главна корпустонь 1500 хүнэй һууритай актова зал, хаpалгын залтай клуб, гимнастическа залнууд, бассейн, библиотекэнүүд, музейнүүд байха... Дүтэхэнүүрынь химическэ, физическэ, биологическа факультедүүдэй тон ехэнүүд байшангууд, обсерваториин гоё һайхан байшан бодхоогдохо юм.

Московско университедэй үндэр гэгшын байшангай проект зохёоһон советскэ архитекторнууд габьяата ажал хээ. Барилгашадай оломянганай коллектив тус проектые бодото хэрэг дээрэнь үсэд оролдолготойгоор бэелүүлжэ байна. Сталинска үеын һүр жабхаланта барилгын дүри хэлбэринь улам бүри элиржэ байна. Ленинскэ хадануудай ногоон модон сооһоо бодоһон булад аранга Москвагай олон пунктнуудһаа элеэр харагдадаг болоо. Монтажнигууд-дээгүүр дүүлин дамжагшад мүнөө 26-дахи дабхарай металлическа колоннонуудые тодхожо, шулуушад 19-дэхи дабхарай хирпиисые табижа байна. Главна корпусой доодо дабхарнуудта штукатурнууд, нюурлан шэмэглэгшэд, сантехнигууд хүдэлмэрилнэ. Газай, водопроводой, канализациин, электричествын, телефоной газар доогуурхи коммуникацинууд хэгдэжэ байна. Химическэ, физическэ ба биологическа факультедүүдэй корпусууд улам улам өөдөө бодоно. 32 гектар талмайда агроботаническа сад һуулгагдажа, тэндэ фруктово ба декоративна олон мянган модонууд, мүн үнгын сэсэгүүд таригдаа.

Университедэй барилга индустриальна методээр ябуулагдана. Энэ үндэр гэгшын барилга хадаа барилгын түрүү советскэ техникээр хангагданхай. Эндэ хүсэ ехэтэ кранууд, экскаваторнууд, автопогрузчигууд ба бусад механизмууд хүдэлнэ. Тэндэ барилгын ёһотой комбинат ажаллана: үндэр гэгшын энэ барилгада зорюулагдан түмэр-бетонно, модон ба металлическа конструкцинууд бүтээгдэнэ. Барилгашадай бүхы оюун бодол хадаа барилгын темпые хурдадхаха гэһэн нэгэл зорилгодо хандуулагданхай.

Московско гүрэнэй университедэй барилгын дүүргэгдэхэ хүрэтэр үлэһэн үдэрнүүдэй тоо хадаа һүртэй гоёор хэгдэһэн хүндэлэлэй Доска дээрэ алтан үзэгүүдээр бэшэгдэнхэй. Доска дээрэ бэшэгдэһэн лозунг «Суудхын графигые нигтаар сахин хүдэлмэрилэгты!» — гэжэ уряална... Барилгын дүүрэхэ хүрэтэр табан зуу хүрэхэгүй үдэрнүүд үлөө. Барилга таһалгаряагүйгөөр ябуулагдана: монтажнигуудай хойноһоо электро-гагнууршад, арматурщигууд, штукатурнууд, опалубщигууд, бетонщигууд, шулуушад, модоной дархашуул, сантехнигүүд, нюурлан шэмэглэгшэд өөдөө гарана. Хэншье гээгдэхэ ёһогүй. Гээгдэбэл—барилгын хуули болоһон графигһаа гараха болоно.

Эб найрамдалай стахановска вахтада жагсаһан барилгашад университедэй гол шухала байшангуудай — главна корпусой, химическэ, физическэ ба биологическа факультедүүдэй байшангуудай барилгые энэ жэл соо бүдүүн түлэб дүүргэхэбди гэжэ Эхэ орондоо үгэеэ үгөө.

Советскэ архитекторнууд университедэй шэнэ байшан доторһуралсалай, хүдэлмэриин, амаралтын эрхим условинуудые хангахын тула бүхы анхаралаа табяа. Байшан дотор агаар сэбэрлэлгын установко, үдэрэй гэрэлээр аһадаг лампанууд, түйлай хурдан аад, абяа шэмээгүй лифтнүүд, шэнэ гэгшын вентиляторнууд табигдаха юм. Университет хадаа 125 аудиторитой, 23 ехэнүүд лекционно залнуудтай, библиотекэнүүдтэй, музейнүүдтэй, спортивна залнуудтай, уһанай бассейнуудтэй байха. Наукын городой ерээдүйн хүнүүд—студентнэр ба профессорско-һургагшадай состав хадаа коммунальна-ажаһуудалай бүхы зүйлнүүдээр хангагдаха юм. Тэдэнэртэ таатай зохид, болбосон, гоё һайханаар шэмэглэгдэһэн гэр байранууд баригдаха байна.

Барилгын газарта орхоёо ябахада хоёр баганууд гэрнүүд хүнүүдэй анхарал татана. Тэдэнэй нэгэн соонь профессорскэ баригдаадүй 12 дабхар байшангай натуральна образец, нүгөөдэ соонь, — студенческо-аспирантска общежитиин комнатонуудай образец табигданхай.

Студент бүхэн туд тудтаа 8 квадратна метр хэмжээтэй, наанаа таһалгатай ба душтай комнато абаха юм. Аспирантнуудай комнатонууд нэгэ бага ехэнүүд —12 квадратна метр байха. Комнатонууд хадаа хүдэлмэридэ ба амаралтада тон зохистой мебельтэй: металлическа никелированнэ кроватьтай, бэшэгэй ба эдеэлэлгын столнуудтай, зөөлэбтэр стулнуудтай, хана соо һуулгагдаһан, зеркальна үүдэтэй хубсаһанай шкафтай, номой этажеркэтэй, стол дээрэхи лампатай, пол дээрэ коврово дорожкотой байха. Комнато бүридэнь радио, телефон байха.

Ондоо макет дээрэ профессорскэ квартира харуулагданхай. Айлшадай һууха уужам һаруул таһалга, зүүн гар тээ—библиотекын комнато, саанань—кабинет, унтаха таһалга.

Студентнүүд ба аспирантнуудта 6 мянган комнатонууд, профессорско-һургагшадай составта хоёр-гурбан комнатотой 200 квартиранууд дээрэ хэлэгдэһэнэй ёһоор түхеэрэгдэхэ юм.

Университедэй барилгашад гайхамшагта заншалтай: коллектив болбол советскэ һайндэрнүүдэй үедэ байшангай металлическа арангын эгээ үндэртэ «социалистическа мүрысөөнэй одо» бадаруулдаг болонхой. 16 метр диаметртэй тон ехэ металлическа одон улам улам өөдөө гаража байна. Дээгүүр дүүлигшэд хадаа Агууехэ Октябриин 32-дохи ойн урдахана тус одые 6-дахи дабхар дээрэ тодхоо һэн. Нүхэр И. В. Сталинай 70 наһанай ойн үдэр — декабриин 21-дэ энэ одон 12-дохи дабхарта бадарһан байна. Мартын 12-то, СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудай үдэр 16-дахи дабхарта яларһан байгаа. Тиихэдэ майн 1-дэ мүрысөөнэй энэ табан хушуута олон 22-дохи дабхарһаа хурса гэрэлээ сасаруулаа һэн.

Шэнэ үдэр бүхэн хадаа барилгын хүсэд дүүргэгдэхэ үдэрые, университедэй баригдажа бэлэн болоһон байшангай 26-дахи дабхарай оройдо мүрысөөнэй одоной гэрэлтэн туяарха үдэрые ойртуулна.

М. Крюков.

АЮУЛГҮЙН СОВЕДТЭ

НЬЮ-ЙОРК, августын 31. (ТАСС). Мүнөөдэр Я. А. Малигай түрүүлэлгэ доро Аюулгүйн Соведэй заседани болоо.

Я. А. Малик Аюулгүйн соведэй даб дээрэ хэлсэхэ зүйлые иимээр соносхоо гэбэл: хэлсэхэ зүйлые баталан абалга; корейскэ асуудал; Тайванда (Формозодо) зэбсэгээр добтолон оролго тушаа гомодол; Хитадай хилэнүүдые США-гэй агаарай хүсэнүүдэй эбдэһэн тушаа хитадай арадай правительствын гомодол ба хүнүүдые болон гэр байрануудые тэдэнэй зүгһөө буудалга; Грецидэ таһаралтагүйгөөр боложо байгаа террор ба хүнүүдые олоорнь саазалан алалга.

Малик Советскэ делегациин нэрэһээ резолюци табиба. Тэрэ резолюцинь США-гэй хуули буса ябуулгануудые шүүмжэлнэ, тэдэ ябуулгануудай түлөө, тэрэшэлэн Хитадай территори дээрэ тиимэ ябуулгануудай үндэһөөр ушаруулагдаһан гарза хохидолой түлөө, тэрээнһээ эшэ үндэһэтэй саашанхи хойшолонгуудай түлөө дүүрэн харюусалгые США-дэ тохоно.

Даб дээрэ хэлсэхэ зүйлэй һүүлшын пункт—Грецидэхи террор тушаа хэлэхэдээ, Малик хадаа прогрессивнэ хүн түрэлтэн ба ООН энэ критическэ асуудалда шухала анхарал хандуулһаар үнинэй гэжэ мэдүүлбэ.

Эсэргүүсэлгын национальна хүдэлөөнэй 45 гэшүүд тушаа гаргагдаһан саазалан алаха приговорнуудэй бэелэлтые зогсоохо, политическэ хэрэгээр түрмэдэ хаагдагшадые саашадаа саазалан алаха ябадалые хорихо ба түрмэдэ хаагдаад, уушханай ханяадаар үбдэһэн хүнүүдые муу климадтэй аралда абаашахагүй гэжэ греческэ правительствоһаа Аюулгүйн Соведэй гуйһан гуйлтатай резолюциин проектые Малик дурадхаба.

Хитадай торриторидо американска самолёдуудай добтолһон тушаа Аюулгүйн Соведтэ Чжоу Энь-лайн гомодоһон ябадал хадаа «Нэгэдэмэл Наһануудай» ябуулгануудаар бии болгогдоһон хэбэртэй ситуацие Холбоото Штадуудай бии болгоһон ситуаци болгон хубилгаха гэһэн зорилготой байна гэжэ Остин хэлэбэ. США-гэй сэрэгэй хүсэнүүд Нэгэдэмэл Наһануудай туг доро ябуулгануудые хэхэ, мүн тэдэнэр Кореяһаа бэшэ бусад территоридо ниидэхэ ябадалһаа зайсаха гэһэн хатуу заабаринуудые абаһан хэбэртэйгээр Остин мэдүүлбэ.

Американска сэрэгэй органуудай ябуулһан мүрдэлгэ хадаа истребительнүүд-бомбардировщигуудай 67-дохи отрядай «Ф—51» гэжэ нэгэ самолёт «тухайлхада, эндүүрэжэ, маньчжурска территориие эбдэһэн ба корейскэ хилэһээ 5 миль зайтай Аньдунда агаарые буудаһан» хэбэртэйгээр харуулаа гэжэ Остин мэдүүлбэ. Хитадай правительствын мэдээсэһэн добтолгые мүрдэхын ба гарза хохидолые тодорхойлхын тула комиссие ООН-эй байгуулхыень Остин дурадхаба. США-гэй правительство хилые эбдэһэн нюурнуудта жаяг заршамай зохихо хэмжээнүүдые абаха тухай захирха байха гэжэ Остин зааба.

Хэрбээ Аюулгүйн Соведэй энээнэй найруулгые «Нэгэдэмэл Наһануудай авиациин зүгһөө Хитадай территориие бомбодоһон тушаа гомодол» гэһэн үгэнүүдээр хубилгаа һаань, США хэлсэхэ зүйлэй энэ пунктые зүбшөөхэ гэжэ Остин мэдүүлбэ.

Малик хадаа энэ асуудалые «Хитадай арадай республикын территоридо агаарай бомбодолго хэһэн тушаа гомодол» гэжэ нэрлэхые дурадхаба.

«Хитадые бомбодолго тушаа гомодолнууд» гэһэн найруулгые зүбшөөхэб гэжэ Остин харюусаа.

Өөрынгөө талаһаа Малик хадаа «Хитадай территориие агаарһаа бомбодоһон тушаа гомодол» гэһэн найруулгые зүбшөөбэ.

Французска түлөөлэгшэ Шовель гэгшэ Грецидэ таһаралтагүйгөөр боложо байгаа террор тухай асуудалые оруулхаһаа арсаба.

Хэрбээ ямар нэгэн арсалтануудай үгы һаа, «Хитадай территориие агаарһаа бомбодоһон тушаа гомодол» гэжэ нэрэтэй асуудалые хэлсэхэ зүйлдэ голосовалангүйгөөр оруулхамни гэжэ түрүүлэгшэ Малик мэдүүлбэ. Кубагай түлөөлэгшэ Альварес хадаа буруушаажа голосовалһан хүнүүдэй тоое протоколдо оруулхын тула голосовани хэхые эрибэ. Голосовани хэгдэжэ, тус асуудал 8 голосоор абтаа. Буруушаажа Куба, Египет, Гоминдан голосовалаа.

Тэрэнэй һүүлээр Совет Грецидэхи террор тушаа асуудалые 9 голосоор буруушааба. Энэ асуудалые оруулхын түлөө Советскэ Союзай ба Югославиин түлөөлэгшэд голосовалба.

Советскэ Союз энэ асуудалай хойшолуулагдашагүй ба тон яаралтай байһан ябадалда Аюулгүйн Соведэй анхаралые хандуулаа гэжэ Малик дабтан хэлэбэ, юундэб гэхэдэ, олон мянгаад греческэ патриодуудта гаргагдаһан саазалан алалгын приговорнууд ямаршье сагта бэелүүлэгдэжэ болохо байна. Аюулгүйн Совет хадаа өөрынгөө хүсэлөөр хүнүүдэй ами наһые абархын тула хэмжээнүүдые абажа шадаха байгаа, гэбэшье, олон делегацинууд энээниие хэхэ дурагүй байжа, энэ асуудал оруулха ябадалые буруушаажа голосовалаа гэжэ Малик зааба.

Аюулгүйн Соведэй удаадахи заседани сентябриин 1-дэ болохо гэжэ Малик соносхобо.

* * *

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 1. (ТАСС). Сентябриин 1-дэ Аюулгүйн Соведэй заседани Англиин түлөөлэгшэ Джебб гэгшын түрүүлэлгэ доро болобо (Аюулгүйн Соведтэхи түрүүлэлгые Соведэй бүхы гэшүүд һара бүхэндэ һэлгэгдэн ээлжээгээр бэелүүлдэг байна. — ред.)

Даб дээрэ хэлсэхэ зүйлдэ иимэ асуудалнууд оруулагдаа гэбэл: корейскэ асуудал; Тайванда (Формозо) зэбсэгээр добтолон оролго; Хитадай территориие агаарай хүсэнүүдэй бомбодолго.

Хэлсэхэ зүйлэй баталагдаһанай һүүлээр Джебб хадаа Аюулгүйн Совет корейскэ асуудалые зүбшэн хэлсэхэ ябадалда нэгэдэхын тула лисынмановска түлөөлэгшэ Чэн гэдэгые энээнэй урид урижа ерүүлээ гэжэ соносхоһон ба Соведэй столдо һууриияа эзэлхыень Чэндэ дурадхаһан байна. Гэхэтэй хамта, Советскэ Союзай түлөөлэгшэ Малик хэлсэхэ зүйл тухай һанамжаяа хэлэхын тула үгэ абаад, Джеббын тогтоолынь Аюулгүйн Соведэй практикада ба процедурын журамуудта зохихогүй байна гэжэ арсаба. Августын турша дотор Советскэ Союзай делегаци болбол арсалдаанда хабаадагша хоёр талануудые уриха, тиимэһээ хойтокореецүүдэй түлөөлэгшэдые уриха гэжэ Аюулгүйн Соведтэ дурадхаад, тус асуудалые зүбөөр шиидхэбэрилхэ гэһэн юм гэжэ Малик зааба. США ба США-гэй нүлөөн доро байгаа делегацинууд Советскэ Союзай дурадхалые буруутуулха ямаршье үндэһэ һууригүй, тэдэнэр Уставые эбдэхын, тэрэшэлэн арсалдаанда хабаадагша хоёр талануудые урихаяа арсахын тула бүхы мэхэ гохонуудые хэһэн байна гэжэ Малик тэмдэглэбэ.

Индонези тухай асуудалые Аюулгүйн Соведэй зүбшэн хэлсэжэ байха үедэ хохидолдо ороһон Индонезиин түлөөлэгшэд, тэрэшэлэн агрессорэй—Голландиин түлөөлэгшэ уригдаһан байгаа гэжэ Малик һануулба. Кашмирска асуудалые хаража үзэхэ үедэ зэбсэгтэ конфликтые зүбшэн хэлсэхээр Инди, мүн Пакистан уригдаһан ба Палестинскэ асуудалые хаража үзэхэ үедэ арсалдаанда хабаадагша хоёр таланууд тэрэшэлэн уригдаһан байгаа.

ООН-эй Уставай заабаринуудые мүнөө үедэ хубилгаха ба эбдэхэ ямар үндэһэ һууринууд бии байнаб гэжэ Малик асууба. Корейскэ асуудалые хаража үзэхэ үедэ агрессор — США Соведэй столдо һуужа, өөрынгөө сателлидүүдэй туһаламжаар, корейскэ хохидол үзэгшэдэй түлөөлэгшые соносохо ябадалда эсэргүүсэнэ гэжэ Малик зааба.

Советскэ делегаци хадаа өөрынгөө хараа бодолые хамгаалан, мүнөөдэр корейскэ асуудалые зүбшэн хэлсэлгын эхилхын урда тээ, советскэ делегациин августын 1-эй резолюци тушаа голосовани хэхые дурадхана гэжэ Малик түгэсхэлдөө хэлэбэ. Тэрэ резолюци соогоо советскэ делегаци хоёр талануудые уриха гэжэ дурадхаһан байгаа.

Тэрэнэй һүүлээр голосовани болобо. Совет хадаа Джеббын тогтоолые 9 голосоор дэмжэбэ. Тиихэдэ, Малик буруушаажа голосовалһан, Джебб һаналаа бариһан байна. Тэрэнэй һүүлээр Джебб хойтокорейскэ түлөөлэгшые уриха тухай дурадхалые голосовалха гэжэ дурадхаба. Түрүүлэгшын хэлэһэн найруулгань тодо бэшэ байна гэжэ Малик заагаад, голосованиие Советскэ Союзай дурадхалай текстээр зохилдуулан хэхэ гэжэ дурадхаба. Советскэ Союзай дурадхал хадаа «корейскэ арадай түлөөлэгшэдые, тайлбарилан хэлэхэдэ, Хойто ба Урда Кореяын түлөөлэгшэдые уриха ба соносхо» гэжэ эринэ.

Тэрэнэй һүүлээр Джебб Советскэ Союзай резолюци тушаа голосовани хэхые дурадхаба, гэбэшье, египетскэ түлөөлэгшэ Фавзи гэгшэ заседани ябуулха журам тушаа асуудал табиба. Тэрэ хадаа Советскэ Союзай резолюциин найруулгые «Аюулгүйн Совет болбол корейскэ асуудалые зүбшэн хэлсэхэ үедэ өөрынгөө заседанинуудта Хойто Кореяын түлөөлэгшые уриха ба соносохо гэжэ шиидхэнэ» гэһэн үгөөр хубилгаха гэжэ дурадхаба.

Хамагай тэнэг ба ухаагүй позици юуб гэхэдэ, урдакорейскэ түлөөлэгшые урихын ба хойтокорейскэ түлөөлэгшые урихагүйн түлөө тэмсэл болоно гэжэ Малик мэдүүлбэ.

Малигай һүүлээр французска түлөөлэгшэ Шовель гэгшэ үгэ хэлэжэ, Аюулгүйн Соведэй июниин 25-най заседанида Малигай хабаадаһыень гоминдановец Цзян Тин-фу гэгшын байлсаһан ябадалынь һаад хэһэн тухай Малигай мэдүүлгые ойлгоногүйб гэһэн түхэл шарай үзүүлбэ. Тиин түрүүлэгшын постдо байха хугасаанай дүүрһэнэй һүүлээр, заседани дээрэ Цзян Тин-фу гэгшын байлсажа байбашье һаань, эндэ байһан ябадалаа Малик яажа тайлбарилхаб гэжэ асууба.

Август һарада Советскэ делегаци эб найрамдалые ба аюулгүйн хэрэгые бэхижүүлхэ зорилгогой хэдэн дурадхалнуудые оруулһан ба эдэ дурадхалнуудаа хамгаалхаар хараална гэжэ Малик харюусаба.

Тэрэнэй һүүлээр Совет голосовани хэжэ, хоёр талануудые уриха гэһэн советскэ дурадхалые буруушаагаа. Югослави ба Советскэ Союз хоёр энэ дурадхал абахын түлөө голосовалба. 8 голос буруушаажа үгтөө, Египет голосованида «хабаадаагүй» гэжэ бүридхэгдэбэ.

Тэрэнэй һүүлээр Джебб лисынмановска түлөөлэгшэ Чэн гэгшэдэ үгэ үгэбэ. Чэнэй хахад час соо хэлэһэн үгэнь СССР-эй болон Корейскэ арадай-демократическа республикын правительство тушаа хардалга гүрдэлгөөр дүүрэнхэй байгаа.

Удаадахи заседание сентябриин 5-да хэхэ гэһэн шиидхэбэри абаһанай һүүлээр мүнөөдэрэй заседани хаагдаба.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэлнүүд

ПХЕНЬЯН, сентябриин 4. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани сентябриин 4-нэй үглөөгүүр иигэжэ мэдээсэбэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд үсэд эсэргүүсэлтэ хэжэ байгаа американска ба лисынмановска сэрэгүүдэй обороные һэтэлэн гараад, добтолгото байлдаануудые ябуулжа үргэлжэлөө.

Урда шэглэлдэ болоһон байлдаануудта Арадай армиин частьнууд дайсанай 500 гаран солдадууд болон офицернүүдые алаһан ба шархатуулһан байна. Олон хүнүүд плендэ абтаа. Тэрээнһээ гадна, 6 танк, 10 автомашина, 11 хүндэ пулемёдууд ба бусад трофейнүүд абтаба.

Нактонган (Ракуто-ко) мүрэнэй зүүн эрье дээрэ добтолжо байгаа Арадай армиин частьнууд дайсанай хатуу шанга эсэргүүсэлтые дабаад, урагшаа дабшажа үргэлжэлһөөр. Энэ шэглэлдэ болоһон байлдаануудта Арадай армиин частьнууд американска 600 гаран солдадууд болон офицернүүдые алаһан ба шархатуулһан, 100 гаран хүниие плендэ абаһан байна. Элдэб янзын 15 ехэ буунууд, 20 гаран автомашина, тэрэшэлэн олон тоото бусад буу зэбсэгүүд ба һомо хэрэгсэлнүүд абтаа.

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин авиаци тоогоороо булюу американска авиацитай байлдаануудые хэжэ, дайсанай тыл болон коммуникацинуудта сохилтонуудые хэһэн байна.

Сентябриин 1-дэ, зүүн эрье дээрэ Арадай армиин сэрэгүүд американска нэгэ бомбардировщигые ба американска нэгэ истребителиие буудажа унагаагаа.

ПХЕНЬЯН, сентябриин 4. (ТАСС). Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд добтолгото байлдаануудые ябуулжа үргэлжэлөө гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани сентябриин 4-нэй үдэшэ мэдээсэбэ.

Егвань (Икан) гэдэгые сүлөөлһэн Арадай армиин частьнууд дайсанай шанга контратакануудые гэдэргэнь сохижо, тэрээндэ ехэ хоролто гээлтэнүүдые ушаруулан, добтолгоёо үргэлжэлүүлнэ. Энэ райондо болоһон байлдаануудта Арадай армиин частьнууд дайсанай 1500 солдадууд ба офицернүүдые алаһан ба шархатуулһан, 100 хүниие плендэ абаһан байна. Ехэ трофейнүүд абтаа.

Зүүн ба Урда эрье дээрэ Арадай армиин частьнууд дайсанай контратакануудые гэдэргэнь сохижо, добтолгоёо хүгжөөнэ.

Кореядэхи дайнай ябуулганууд тухай английска корреспондентнүүдэй мэдээсэлнүүд

ЛОНДОН, сентябриин 4. (ТАСС). Рейтер агентствын токийска корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, сентябриин 4-дэ Арадай армиин частьнууд фронтын 3 участок дээрэ добтолгоёо һэргээбэ.

Үсэгэлдэр үдэшэ ехэ бороогой ороһон ушарһаа богони саг соо шэмээгүй байһанай һүүлээр, хойтокореецүүд урда эрье дээрэ хүсэтэ добтолго хэбэ. Тэрээнһээ гадна, тэдэнэр Тэгу (Тайкю) тээшэ хойто талаһаань ошохо газарта, мүн зүүн эрье дээрэ урагшаа дабшаһан байна.

Американска 2-дохи дивизи ба далайн ябган сэрэг Есан (Рейзан) райондо контратака хэбэ.

Үсэгэлдэр Арадай армиин частьнууд Тапундон (Тафудо) городой дэргэдэ 2 миль шахуу урагшаа дабшаба.

ЛОНДОН, сентябриин 4. (ТАСС). Рейтер агентствын токийска корреспондентын дамжуулһанай ёһоор, нютагай сагаар мүнөө үглөөнэй 7 часта, хойтокорейскэ сэрэгүүд американска 85-дахи дивизиин урда флангда эсэргүү хүсэтэ добтолго хэбэ гэжэ Макартурай штаб мэдээсэбэ.

Һаяхан хүнгэн атлетикээр Улан-Удэ городой түрүү ээлжэлгын мүрысөөн боложо дүүрэбэ. Энэ мүрысөөндэ ПВЗ-гэй «Локо... команда илажа гараһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: физкультура ба спортын городской комитедэй ...гын кубок абаһан илагша командын спортсменүүд. Түрүүшын рядта: (...гарһаа) Н. Дмитрова, С. Мосолова, И. Малых. Хоёрдохи рядта: К. Б... А. Кузнецов, Б. Шишкин гэгшэд. Е. Кондратьевай ...

НЭМЭЛТЭ ТҮЛБЭРИ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1950 оной январиин 15-най тогтоолой ёһоор, потребкооперациин системын худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдтэ эд бараанай эрьесын түсэбые үлүүлэн дүүргэһэнэй түлөө ажалай нэмэлтэ түлбэри үгтэхэ байна. Энээнэй үндэһөөр Центросоюз өөрынгөө тогтоолоор 1950 оной март, апрель һарануудай эд бараанай ... түсэбые үлүүлэн дүүргэһэн ... монкоопсоюзай Центральна ... радай хүдэлмэрилэгшэдтэ ... һаань гадна салингайнь 25 ... центые нэмэлтэ түлбэри ... үгэхые зүбшөөбэ. Мүнөө ... һарын нэмэлтэ түлбэри — 16... ган түхэриг түлэгдөөд бай...

Магазиние даагшын оролдолго

Яруунын мяханай совхоздохи Гундын сельпогой № 4 магазин (даагшань нүхэр Цыденешиева) худалдаа наймаанай хүдэлмэриие һайнаар табинхай. Магазин соонь сэбэр, эд бараан бүриинь сэн бэшээтэй, бүлэг бүлэгөөрөө таһалагдажа илгагданхай байдаг.

Үбһэ хуряалга дээрэ хү... рилжэ байһан ажалшадые ... магазин нүүдэл наймаагаар ... гана. Нүхэр Цыденешиева ... худалдаае һайнаар эмхидх... Эд бараанай эрьесын түсэб... ра бүридэ үлүүлэн дүүргэнэ.

Д. Колм...

Воскреснигтэ эдэбхитэйгээр хабаадаба

Ториин аймкомхозой, сберкассын, харгын таһагай ба бусад эмхи зургаануудай коллективүүд воскресник эмхидхэжэ, Кировэй, Ворошиловай нэрэмжэтэ ба «Авангард» колхозуудта 113 хүниие гаргаһан байна. Тэдэнэр дурсагдаһан колхозуудта 10 га үбһэ сабшажа, 21 гектар талмайн үбһэ һүрилжэ, 770 центнер үбһэ бухаллажа, 40 га газарай үбһэ тармажа ба 32 тонно силос даража үгэбэ.

Ф. Бардаханов.

Хүдөө ажахын залуу мэргэжэлтэд

Улан-Удын ба Кяхтын хүдөө ажахын техникумүүдтэ һураһан 251 залуушуул һургуулияа дүүргэбэ. Тэдэнэй дунда 45 агрономууд, 20 зоотехнигүүд, 26 ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд, 12 газар эсхэмжэлэгшэд, 8 гидротехнигүүд бии. Техникум дүүргэгшэд республикын аймагуудта хүдэлмэрилхөөр эльгээгдэбэ.

Тэрэшэлэн Куйбышевска ба Кировскэ хүдөө ажахын институтдуудые дүүргэһэн дээдэ һургуулитай хэдэн мэргэжэлтэд манай республикада хүдэлмэрилхэеэ ерээ.

Набшаһата тэжээл бэлдэнэ

Мухаршэбэрэй аймагай «Улаан-Туяа» колхозой малшад энэ жэлдэ 500 центнер набшаһата тэжээл бэлдэхэ түсэбтэй байһанаа 800 центнер бэлдээ. Набшаһата тэжээл бэлдэлгэ үргэлжэлһөөр.

Б. Санжиев.

Хирпиисын шэнэ зав... баригдахань

Республикын шэнэ бари... дые барилгын материалаар ... гахын зорилгоор, Тат... станци шадар хирпиисын ... завод 1951 ондо бариг... Мүнөө тэндэ бэдэрэлгэ-ш... лэлгын хүдэлмэри дүүрг... барилгада бэлэдхэл ябуула... байна. Тус заводой барилг... миллион түхэриг һомологдо...

Гадна, Улан-Удэ город ... силикатна хирпиисэ үйлэдб... кварцева элһэн олдобо.

Эдир хүгжэмшэд

Энэ жэлдэ Улан-Удын хү... хүгжэмэй һургуулида 70 хүү... рахаяа ерээ. Энэ һургуулиин ... тепианна, виолончельнэ, ст... болон бусад классуудта түр... урогууд эхилээ.

Тус һургуулиин фили... ПВЗ-дэ, механизированнэ шэ... водто нээгдэжэ, сентябриин ... һуралсалаа эхилээ. Хамта ... рээ 325 үхибүүд хүгжэмэй ... суудта һуралсахаар хараал... хай.

Д. Аюш...

Намарай агнуури эхи...

Манай республика дотор ... тябриин 1-һээ намарай аг... эхилжэ, Баргажанай, Куру... най, Хойто-Байгалай, Бау... Байкало-Кударын, ба Кабан... аймагуудай 780 агнуушад ... рай агнуурида гараба.

Харюусалгатай редакт... орлогшо Ц. Б. БУДА...

Индийскэ ажалшадай ядаралта байдал

ДЕЛИ. (ТАСС). «Тинневелли округто аюулта үлэсхэлэн дэлгэрээд, эхэ эсэгэнь үхибүүдээ худалдаха баатай болоо. Үхибүүнэй үнэнь 2-һоо 5 рупий хүрэтэр байна» гэжэ, Индийскэ национальна конгресс гэдэг партиин гэшүүн, Мадрасска провинциин хуули гаргалгын суглаанай депутат Карайял мэдүүлээ гэжэ «Нав Бхарат» газетэ мэдээсэбэ.

Мадрасска провинциин хуули гаргалгын суглаанай депутат Видьянат Хайер гэгшын мэдүүлгые «Нав Бхарат» ба «Стейсмен» газетэнүүд тунхаглаһан байха юм. Тэрэ мэдүүлгэ соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Мадрасска провинциин хүдөө нютагуудтахи байдал хэлэжэ болошогүй муу. Таряашад үхэхын туйлда хүрэнхэй. Мадурада эдеэ хоолой паек үгэхээ болиһоор недели үлүүтэй болоод байна. Манесвапурамай бүд нэхэгшэд ой соо ургадаг зэрлиг үрэнүүдээр хооллохо баатай болонхой».

Телличерийскэ округай деревнинүүдтэхи таряашадай хэдэн мянган түлөөлэгшэд Теллигерридэ ерээд, үлэсхэлэн үхэлһөө зониие абархыень правительствоһаа эриһэн байна.

Үлэсэжэ байһан зондо засагай зүгһөө зохихо туһаламжа үзүүлдэггүй ябадалда эсэргүүсэлгын тэмдэг болгон, Патинда (Бихар провинци) митинг эмхидхэгдээ. Багалпурта ба Бихар провинциин бусад округуудта үлэсхэлэн зоной демонстраци хүүлхэгүйн тула онсо байдал соносхогдоод, суглаанууд, митингнүүд болон демонстрацинууд хоригдоһон байна. Сиалдын лагерьта байгшад аймшагтай хүндэ байдалда оронхой. Энэ лагерьта хоёр недели соо 88 үхибүүд халдабарита үбшөөр үбшэлжэ үхөө. «Атом» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Джодпур, Джайпур ба Биканер княжествонуудай томо феодалнууд хадаа арендатор-таряашадые газар дээрэһээнь үлдэн, эрхэгүй батрагууд болгожо байна.

Полеводуудай Онохойско

хүдөө ажахын һургуули 1950—51 онуудай һуралсалай жэлдэ һурагшадые абахань

Тус һургуули полеводческо бригадануудай бригадирнуудые бэлэдхэнэ. Колхозно үйлэдбэридэ хүдэлмэрилхэ дүй дүршэлтэй хүнүүд—колхознигууд, совхозуудай, МТС-үүдэй ба газарай органуудай хүдэлмэрилэгшэд аймагуудай хүдөө ажахын таһагуудай, МТС-үүдэй ба колхозуудай командировкоор тус һургуулида абтаха. 16-һаа доошо бэшэ наһатай, 7 классай эрдэмтэй хүнүүд (4 классһаа доошо бэшэ эрдэмтэй практигууд абтажа болохо) абтаха байна.

Һуралсалай болзор нэгэ жэл. 1950 оной октябриин 1-дэ занятиэхилхэ. Һурагшад хамтын байраар, столовоор, стипендеэр ба оро дэбисхэрээр хангагдаха.

Юрэнхы журамаар документнүүдые хүргэхэдэ болоно.

Дирекци.

Адрес редакции г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7.85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта—4.52, сельскохозяйственно... и промышленности—6-84, местн. информации и писем—6.84. Для междугородных переговоров—16.

Н—02380. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР Тираж 10...